

13.10.2020

לכבוד

איריס פלורנטיין, סמנכ"לית בכירה

משרד העבודה, הרזוחה והשירותים החברתיים

איריס שלום רב,

הנדון: מיזם משותף- תעסוקת נשים נפגעות אלימות במשפחה

הריני לאשר כי קרן רש"י תקצה (ללא כספים מגורמי מדינה או גורם ציבורי אחר) לטובת מיזם משותף עם משרד העבודה, הרזוחה והשירותים החברתיים בנושא קידום תעסוקה לנשים נפגעות אלימות במשפחה \$ 200,000 (כ-680,000 ₪) לפרייקט בן שנה וחצי.

בברכה

יעל בלה אבני, סמנכ"לית תכניות

יעל בלה אבני

קרן רש"י

**התוכנית הלאומית הבין משרדית
למניעה וטיפול בתופעת האלימות
במשפחה**

13 אוקטובר 2020

כ"ה תשרי תשפ"א

לכבוד
ועדת מכרזים

פרויקט לקידום תעסוקה בקרב נשים נפגעות אלימות במשפחה

רקע

אלימות במשפחה היא תופעה חברתית שממדיה רחבים יותר מביטוייה הגלויים. מרבית התלונות והבקשה לעזרה מגיעות מנשים, המגיעות לרוב או למשטרה¹ (כ-20 אלף פניות בקירוב) או מבתי וקופות החולים. למרכזים לטיפול באלימות במשפחה במחלקות לשירותים חברתיים מגיעות כ-15 אלף פניות לטיפול בשנה². משרד הרווחה מוביל וועדה בינמשרדית רחבה בשיתוף משרד הבריאות, משרד החינוך והמשרד לביטחון פנים לאורך שנת 2015. וועדה זו העבירה המלצות בנוגע לפערים הקיימים בטיפול באלימות במשפחה. מהעולה מהמלצות הוועדה ומן הספרות אלה הפערים העיקריים בין צרכי השטח לשירותים הקיימים:

1. מתוך כ 150,000 נשים נפגעות אלימות בישראל בשנה רק 30,000 נשים מוכרות לרשויות הטיפול והאכיפה.
2. מתוך 30,000 הנשים המוכרות רק כ-11,000 מקבלות טיפול מקצועי ייעודי מותאם.
3. כ-150 רשויות מקומיות (מתוך 254 רשויות בישראל) ללא מענה מקצועי ייחודי- לא עו"ס ייעודי במחלקה לשירותים חברתיים ולא מרכז למניעת אלימות במשפחה.
4. נשים יוצאות מן המקלטים לתחילת חיים חדשים כאשר הן פעמים רבות חסרות כל ואף שקועות בחובות (25% מהנשים השוהות במקלטים נמצאות בחובות כבדים)³. הסיוע הניתן של 10,000 ₪ מענק חד פעמי ובנוסף סיוע מורחב בשכ"ד (1,400 ₪ בחודש) אינם מספיקים על מנת להתחיל את החיים בחוץ. הוועדה המליצה על הבניית סל גמיש ורחב שיסייע לנשים להגיע לעצמאות כלכלית.
5. בהעדר ליווי מקצועי ופרקטי ייחודי לנשים יוצאות מקלט כ 30% מהנשים השוהות במקלטים חוזרות למקלט לפחות פעם נוספת⁴.
6. נשים רבות אינן עוזבות את בן הזוג האלים בשל קושי גדול להתארגן באופן עצמאי ולהקים בית למשפחה מחדש. ליווי צמוד רגשי, כלכלי ומעשי לאורך התהליך הוא קריטי על מנת לסייע בהתארגנות.
7. נשים רבות אינן עוזבות את בן הזוג האלים בשל תלות כלכלית ו/או התעללות כלכלית וחשש של ממש מהיכולת לפרנס את עצמן וילדיהן. סיוע בפיתוח עצמאות כלכלית הוא קריטי על מנת שהתהליך יצלח.

ניתן לראות כי העדר עצמאות כלכלית מחוזה תסם מרכזי עבו נשים נפגעות אלימות גם ליציאה ממעגל האלימות וגם לשיקום אישי ומשפחתי לאחר היציאה מתמעגל.

אין ספק כי תעסוקה מיטבית, מתאימה בתוכן ובתנאים אשר מבטיחה עצמאות כלכלית לאורך זמן מחוזה מפתח מרכזי בסיכוי לחלחת תהליכי השיקום של נשים נפגעות אלימות וילדיהן.

הניסיון בעבודה עם אוכלוסיות אלה מראה כי ישנה חשיבות מכרעת לעצמאות תעסוקתית על מנת שנשים נפגעות אלימות יצליחו לעזוב את הסביבה האלימה ולהתחיל בשיקום חייהן וחיילדיהן. הניסיון הרב שלנו בהכרות עם

¹ בשנת 2017 נפתחו 17,587 תיקי אלמייב בגין עבירות כלפי בני-זוג (גברים ונשים גם יחד). 70% מהם נפתחו בעקבות תלונת אישה, 11% נפתחו בעקבות תלונת גבר ובחמישית מהתיקים נרשמה תלונה חודית.

² ייתכן ומדובר במספרים חופפים, אין לנו מידע על כפילויות אפשריות אלו.

³ מתוך "הארץ" 14.2.16, "הנשים המוכות לא מצליחות לצאת ממעגל האלימות", לי ירון

⁴ מחקר משרד הרווחה, פרופ' חיה יצחקי, פרופ' רחל דקל, ד"ר ענת בן פורת, אוניברסיטת בר אילן, 2015

התוכנית הלאומית הבין משרדית למניעה וטיפול בתופעת האלימות

במשפחה

האוכלוסייה ובפיתוח מענים בעולם התעסוקה מצביע על כמה נקודות מכריעות לפיתוח מענה בתחום זה לאוכלוסייה זו:

1. נשים נפגעות אלימות זקוקות למענה המתייחס לתחושת מסוגלות לא פחות מאשר להכשרה מקצועית
2. צורך ברשת בטחון כלכלית
3. הכשרה ועבודה נוחות לאם יחידנית עם ילדים
4. מענה טיפולי תומך
5. התייחסות ייחודית לדיכוי כלכלי ולפיתוח עצמאות כלכלית
6. פיתוח מענה כחלק מרצף שירותים המוכר ע"י משרד הרווחה וע"י זרוע העבודה.

על מנת לאפשר תהליך אישי ותעסוקתי אפקטיבי יש להפעיל תכנית המבוססת על פעילות בכמה מישורים:

1. איתור מקצועות נדרשים במשק שמאפשרים פרנסה ראויה.
2. עיצוב תהליך הכשרה מותאם בשעות ובדרישות לאם חד הורית המטפלת לבדה בילדיה
3. עיצוב תהליך ליווי פרטני וקבוצתי לאורך תקופת התכנית

התכנית המוצעת

הצורך: מימוש היכולת של נשים נפגעות אלימות להגיע לעצמאות כלכלית על מנת להבטיח שלומות ובטחון לחן ולילדיהן עם היציאה ממעגל האלימות.

אוכלוסיית היעד: נשים נפגעות אלימות לאחר יציאה ממקלט, בעת שהות בדירת מעבר או מטופלות בקהילה. (לא בעת שהות במקלט)

המענה: תכנית ליווי שבמרכזת הכשרה מקצועית ייחודית במקצוע טכנולוגי נדרש במשק. ההכשרה תפעל עפ"י העקרונות הבאים:

- הכשרה במקצוע דיגיטלי נדרש במשק
- הכשרה בשעות נוחות ומתאימות לאמהות חד הוריות עם ילדים קטנים
- מענה נלווה של שיעורי עזר ותגבורים לפי צורך אישי
- מבחן הסמכה ותעודה כחלק מהתהליך

השלבים:

1. איתור וגיוס משתתפות, כ-20 בכל קבוצה. תהליך גיוס מתמשך לאורך חצי שנה ובמהלכה בכל פעם שתתמלא קבוצה היא תצא לדרך.
2. שלב "מכינה", הכנה רגשית ומעשית לקראת ההכשרה, בחינת צרכים אישיים וכן עבודה על אוריינות דיגיטלית, אנגלית טכנית והתארגנות ללמידה. כל קבוצה תתחיל ב-3 שבועות של "מכינה" בעצמות של 8 שעות שבועיות.
3. שלב הכשרה הכולל: לימודי קורס ההכשרה, ליווי אישי וקבוצתי הן רגשי והן לימודי, מנטורינג ושיעורי עזר. אורך ההכשרות למקצועות הדיגיטליים נע בין 3-8 חודשים.
4. מבחן הסמכה

במשפחה

5. שלב ההשמה - בשבועיים האחרונים של ההכשרה ובשבועיים שאחרי הסיום יתן סיוע וליווי בהשמה לתעסוקה במקום עבודה מתאים למציאות החיי של המשפחה.
6. ליווי "מרחוק" למשך 3 חודשי העבודה הראשונים.

תקציב לשנה וחצי (4-5 קבוצות)

תקציב למיזם תעסוקת נשים נפגעות אלימות			
מרכיב	עלות לקבוצה	עלות כללית	הערות
מנהלת		195,000	חצי משרה לשנה וחצי
עו"ס		127,500	חצי משרה לשנה וחצי
הכשרה	170,000	850,000	4-5 קבוצות של כ-20, עלות קורס ומבחן (כמפורט בהמשך)
סיוע חומרי	21,000	105,000	מחשבים וסיוע אישי
ניהול, שיווק, תקורה ומנהלה		83,500	
סה"כ		1,361,000	

מימון	
רשיי	681,000
משרד הרווחה	680,000
סה"כ	1,361,000

הכשרה - פירוט העלויות				
שלב הכשרה	תכנים	עלות למשתתפת	עלות לקבוצה	הערות
"מכינה"	השלמה לאנגלית טכנית, יישור קו אוריינות מחשב, חידוד מונחים טכנולוגיים	1,500	30,000	מרבית התכנים ע"י המנהלת והעוס המלווה. בטבלה רק התוספת הלימודית
הכשרה מקצועית טכנולוגית	160-260 שעות קורס הכשרה למקצוע ספציפי לתעודה (למשל קורס CCNA ב-ITC הוא 160 שעות פאונטליות+ 16 שעות סיור בתעשייה+ יום הכנה לבחינת הסמכה)	6,000	120,000	המחיר ממוצע, משתנה לפי המקצוע הנלמד ואורך הקורס
מבחן הסמכה	מבחן ביניים המקנה תעודת הסמכה במקצוע הנלמד	1,000	20,000	המחיר ממוצע, משתנה לפי המקצוע הנלמד
סה"כ		8,500	170,000	

קרן רשיי היא קרן פילנתרופית פרטית שהנה ארגון חברתי אשר מטרתו המרכזית הנה קידום מוביליות חברתית לפרט ולקהילה בפריפריה הישראלית.

במשך מעל 30 שנה פועלת הקרן לפיתוח שירותים ייחודיים לאוכלוסיות בפריפריה ולאוכלוסיות בסיכון בשיתוף משרדי הממשלה הרלוונטיים וארגוני הברה אזרחית.

הקרן פעלה רבות לפיתוח מודלים ייחודיים לקרבנות אלימות מינית, פיזית ונפשית.

**התוכנית הלאומית הבין משרדית
למניעה וטיפול בתופעת האלימות
במשפחה**

**משרד העבודה הרווחה
והשירותים החברתיים
חוסן חברתי לישראל**

בתכנית ההשקעות של הקרן ל-5 השנים הקרובות קבלה הנהלת הקרן החלטה להשקיע משאבים כספיים וארגוניים בפיתוח מענים חדשניים לטיפול בתופעת האלימות במשפחה והנהלת הקרן כבר אישרה מענקים לשני פרויקטים רחבים האחד בתחום המענה הרב תחומי (טיפול/משפטי/רפואי) והשני בתחום המענים הדיגיטליים לאיתור וסיוע.

הקרן השקיעה רבות בשנים האחרונות בפיתוח מענים תומכי תעסוקה לאוכלוסיות מוחלשות הן במסגרת תכנית "נושמים לרווחה בעוצמה" בשיתוף הגוינט ומשרד הרווחה והן במסגרת תכניות הקרן לאוכלוסיות מודרות.

לטובת הנושא הנדון חברה קרן רש"י לחברת GOOGLE ויחד הן מעמידות \$200,000 על מנת לפתח את התכנית המוצעת.

מצ"ב הבקשה למיזם משותף עם קרן רש"י
אודה לאישורכם,

בברכה,
מריה פודגייצקי
מנהלת תחום ועדה בין משרדות
התכנית הלאומית לטיפול ומניעה של אלימות במשפחה

העתקם:

איריס פלורנטין – סמנכ"לית בכירה, ראש מנהל שירותים החברתיים והאישיים, משרד העבודה והרווחה
יעל בלה אבני – סמנכ"לית תכניות, קרן רש"י